

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 80 0 П 058900 18 Рев
Бања Лука, 18.10.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља П.П. д.о.о. Г., Б., кога заступа пуномоћник Ђ.В., адвокат из Б, против тужене Р.С., коју заступа заступник по закону Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника у Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 058900 17 Гж 2 од 14.12.2017. године у сједници вијећа одржаној дана 18.10.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 058900 14 П 2 од 30.11.2016. године одбијен је захтјев тужитеља да се тужена обавезе да му по основу претрпљене обичне штете исплати износ од 16.449,00 КМ и по основу измакле користи износ од 185.620,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 20.08.2012. године па до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова парничног поступка. Тужитељ је обавезан да туженој надокнади трошкове поступка у износу од 2.100,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 058900 17 Гж 2 од 14.12.2017. године жалба тужитеља је дјелимично усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужена обавезана да тужитељу по основу претрпљене обичне штете исплати износ од 15.864,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 20.08.2012. године па до исплате и по основу измакле користи износ од 30.338,92 КМ, са законском затезном каматом почевши од 20.08.2012. године па до исплате, као и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 4.490,00 КМ. Жалба тужитеља у осталом дијелу је одбијена и првостепена пресуда потврђена у дијелу којим је одбијен захтјев тужитеља за накнаду штете за измаклу корист преко досуђеног износа од 30.338,92 КМ до траженог износа од 185.620,00 КМ, као и за накнаду за експертизу коју је тужитељ платио Ц.з.м.в. у Б.Л. у износу од 585,00 КМ, све са законском затезном каматом почев од 20.08.2012. године па до исплате. Тужена је обавезана да тужитељу надокнади трошкове жалбеног поступка у износу од 2.700,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда преиначи.

У одговору на ревизију тужена предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да се тужена обавезе да му на име накнаде обичне штете исплати износ од 16.449,00 КМ (на име умањене вриједности возила и трошкова експертизе) и на име накнаде измакле користи износ од 185.620,00 КМ (због немогућности употребе возила).

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на темељу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да је законски заступник тужитеља Д.П. ЦЈБ Б. предао добровољно регистарску таблицу бр. ... и саобраћајну дозволу број ..., издату у Б, серијског броја ..., за прикључно возило марке К. тип S., власништво тужитеља; да је наредбом Основног суда у Бијељини у предмету број 080-0-Кпп-07-000 059 од 29.03.2007. године наређено да се наведено прикључно возило депонује и преда на чување предузећу Д.О.О. П.П. Г. уз забрану отуђења возила до окончања поступка; да је исто возило одјављено у иностранству; да према експертизи Ц.з.м.в. у Б.Л.од 2008. године произлази да нису утврђени елементи на околност илегалних интервенција или кривотворења утиснутих алфа нумеричких бројева на броју шасије истог прикључног возила, те да је за ову експертизу накнада износила 585,00 КМ; да је законски заступник тужитеља дана 31.05.2007. године и 30.01.2008. године упутио суду захтјеве за враћање привремено одузетог предмета; да је рјешењем Основног суда у Бијељини број 080-0-Кпп-07-000 059 од 16.04.2009. године захтјев за враћање одбачен као преурањен, уз образложење да ОТ у Бијељини није сагласно да се предметно возило врати, јер је истрага која се води против непознатог починиоца још увијек активна; да је рјешењем Основног суда у Бијељини број 080-0-Кв-09-000 029 од 24.04.2009. године одбијена жалба тужитеља против означеног рјешења; да је рјешењем ЦЈБ Бијељина број 12-05/2-220-2-44732-1350/05 од 08.10.2007. године брисано из евиденције регистрованих моторних и прикључних возила вучно возило марке D. F. ..., рег. ознаке ...; да је одлуком Уставног суда БиХ број АП-1986/09 од 13.07.2012. године усвојена апелација тужитеља и укинута рјешења Основног суда у Бијељини број 080-0-Кпп-07-000 059 од 16.04.2009. године и број 080-0-Кв-09-000 029 од 24.04.2009. године, те је предмет враћен Основном суду у Бијељини да по хитном поступку донесе нову одлуку; да је рјешењем Основног суда у Бијељини број 80 0 К 041023 12 Кв од 13.08.2012. године усвојен захтјев за враћање предметне полуприколице; да нема података да је поступак истраге против НН починиоца окончан; да према подацима из налаза вјештака машинске струке З.Ц. штета на полуприколици причињена њеним стајањем, која прелази редовну амортизацију, износи 3.000,00 КМ, а на камиону износи од 12.864,00 КМ, што укупно износи 15.864,00 КМ; да измакла корист, која је настала као последица некориштења камиона и приколице, по истом вјештаку износи 185.620,00 КМ; да је према исказу законског заступника тужитељ и свједока тужитељ, у периоду прије одузимања приколице, обављао превоз шљунка за више предузећа на подручју К. и да је по том основу остваривао приходе; да је предметна тужба суду поднесена дана 03.07.2014. године.

На темељу тих чињеница, имајући у виду да је привремено одузета приколица због вођења истраге тужитељу враћена 20.08.2012. године, по правоснажности рјешења о враћању, првостепени суд је закључио да се не ради о прекорачењу, злоупотреби или погрешној примјени датих овлаштења и да је у конкретном случају орган тужене

поступао у оквиру законског овлаштења. На темељу таквог закључка, имајући у виду одредбе члана 154, 155, 172, 185, 189. и 192. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 „Службени гласник Републике Српске“, бр.17/93, 3/96 и 74/04 - у даљем тексту: ЗОО) првостепени суд је судио тако што је захтјев тужитеља у цјелости одбио као неоснован.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је отворио расправу на којој је поново саслушан вјештак машинске струке. Оцјеном тог доказа, те доказа који су изведени пред првостепеним судом, другостепени суд је становишта да су органи тужене поступали правилно од предаје предметног возила па до 16.04.2009. године, јер је до тада постојала основана сумња у постојање кривичног дјела фалсификовања исправе. Међутим, имајући у виду да је рјешењима 16.04.2009. и 24.04.2009. године одбачен захтјев за враћање возила и поред постојања експертизе из 2008. године по којој нису утврђени елементи илегалне интервенције на возилу, те да је возило враћено тек након доношења одлуке Уставног суда БиХ број АП-1986/09 од 13.07.2012. године, те налазећи да у наведеним рјешењима о одбијању захтјева за поврат приколице нису дати конкретни разлози за даље задржавање возила, за разлику од првостепеног суда, другостепени суд је закључио да нема доказа да је задржавање приколице од доношења наведених рјешења оправдано, већ да је задржавање возила након априла 2009. године супротно правилима струке и одудара од уобичајене методе рада у државном органу и да се може оквалификовати као незаконит и неправилан рад који одговара појму „довољно озбиљне повреде“. Сагласно томе, по становишту другостепеног суда, захтјев тужитеља за накнаду штете је основан за период 16.04.2009. па до 20.08.2012. године (када је возило враћено тужитељу). Имајући у виду истакнути приговор застаре, те да је према изјашњењу вјештака машинске струке пад вриједности возила исти и у вријеме 15.04.2009. и 20.08.2012. године, нашао је да захтјев тужитеља за накнаду штете на име умањене вриједности возила, код тога да је тужба суду поднесена дана 03.07.2014. године, сагласно одредби члана 376. ЗОО није у застари. У односу на захтјев за накнаду изгубљене користи, налазећи да је та штета настајала континуирано и да је за њу тужитељ сазнао у вријеме када је настајала, другостепени суд је закључио да овај захтјев тужитеља није у застари само за период од 03.07.2011. до 03.07.2014. године. На темељу података из налаза вјештака, по којима мјесечни губитак изгубљене добити износи 2.236,38 КМ, закључио је, даље, да тужитељу по овом основу припада износ од 30.338,92 КМ. У погледу захтјева тужитеља за накнаду трошкова експертизе, с обзиром да су ти трошкови настали 2008. године, закључио је да је у овом дијелу захтјев тужитеља у застари. Из наведених разлога, другостепени суд је жалбу тужитеља дјелимично усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је тужитељу досудио накнаду обичне штете у захтјеваном износу од 15.864,00 КМ, те накнаду изгубљене користи у износу од 30.338,92 КМ, са припадајућом каматом, док је у осталом жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду у преосталом одбијајућем дијелу захтјева потврдио.

Одлука другостепеног суда, у оспореном одбијајућем дијелу, је правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу.

Не могу се прихватити ревизиони наводи којима се приговара правилности закључка другостепеног суда – да је поступање органа тужене до 16.04.2009. године било правилно и законито. Правилно другостепени суд образлаже да је све до доношења рјешења од 16.04.2009. године постојала основана сумња у постојање кривичног дјела фалсификовања исправе из члана 377. Кривичног закона Републике

Српске, те је постојало упориште у одредбама члана 113, 129, 134. и 138. Закона о кривичном поступку Републике Српске, за привремено одузимање предметног прикључног возила. Међутим, како је у вријеме доношења рјешења од 16.04.2009. године, којим је одлучивано о захтјеву тужитеља за поврат возила, била урађена експертиза из 2008. године којом нису утврђени елементи илегалне интервенције на возилу, даље задржавање возила одудара од уобичајене методе рада у државном органу и тим рјешењем није постигнута правична равнотежа између општег интереса и права тужитеља у односу на привремено одузети предмет. Према томе, правилан је закључак другостепеног суда да су органи тужене све до 16.04.2009. године поступали у складу са законом, па тиме нема основа да се туженој наметне обавеза накнаде штете за период од 21.09.2005. до 16.04.2009. године.

Надаље, за наведени период, чак и да постоји законски основ за наметање обавезе накнаде штете, потраживање тужитеља за накнаду измакле користи је у застари. Потраживање тужитеља, због протеча субјективног рока из одредбе члана 376. ЗОО, је у застари све до 03.07.2011. године (имајући у виду да је тужба суду поднесена дана 03.07.2014. године), како је то правилно закључио и другостепени суд, па се не могу прихватити ревизиони наводи да је побијаном одлуком погрешно одлучено о застари.

Наиме, сагласно наведеној одредби, субјективни рок од три године за накнаду штете почиње тећи од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а не од момента када је оштећени сазнао о свим битним елементима од којих зависи висина односно обим штете, што се неосновано у ревизији тврди. За предметну штету која се огледа у губитку добити, коју је тужитељ остваривао прије одузимања возила, тужитељ је имао сазнања у вријеме када је настајала и нема мјеста ревизионим наводима да није имао сазнање о штети прије правоснажности рјешења о враћању возила.

Према томе, правилно је побијаном пресудом захтјеву тужитеља за накнаду измакле користи дјелимично удовољено само за период од 03.07.2011. па до 20.08.2012. године (када је тужитељу возило враћено).

Сагласно датим разлозима, изјављена ревизија је добијена, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић